

Кәсіптік стандарт: «Магистральдық газ құбырының желілік бөлігін пайдалану және жөндеу»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Магистральдық газ құбырының желілік бөлігі (ЛЧ МГ) – газды тікелей тасымалдау жүзеге асырылатын жерасты, суасты, жер үсті, жер үсті құбырлары.

2) Техникалық жағдайды бақылау – жабдықтар мен құрылыстар параметрлерінің мәндерінің техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігін тексеру және осы негізде осы уақыттағы берілген техникалық жай-күй түрлерінің бірін анықтау (техникалық жай-күйдің түрлері: жарамды, ақаулы, жұмысқа жарамды, жұмысқа жарамсыз).

3) Магистральдық газ құбыры (МГ) – тауарлық газды тасымалдауға арналған, тасымалданатын газдың, телебасқару, байланыс және өзге де коммуникациялар құралдарының қысымын жоғарылатуды және төмендетуді қамтамасыз ететін бір немесе бірнеше газ құбырларынан (желілік бөліктен) және олармен түйісетін объектілерден тұратын инженерлік құрылым. Магистральдық газ құбыры объектілерінің құрамы жобалау құжаттамасымен және техникалық регламенттердің талаптарымен айқындалады.

4) Жөндеу – магистральдық құбырдың және (немесе) оның объектілерінің желілік бөлігінің толық немесе ішінара пайдалану ресурсының жарамдылығын немесе жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіру жөніндегі іс-шаралар (операциялар) кешені.

5) Магистральдық құбырды пайдалану – техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, техникалық диагностикалауды және жедел-диспетчерлік басқаруды қоса алғанда, магистральдық құбырдың үздіксіз, тиісті және тиімді жұмыс істеуі үшін қажетті қызмет.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Магистральдық газ құбырының желілік бөлігін пайдалану және жөндеу

5. Кәсіптік стандарттың коды: Н49500054

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Н Көлік және қоймалау

49 Құрлық және құбырмен жүретін көліктің қызметі

49.5 Құбыр көлігінің қызметі

49.50 Құбыр көлігінің қызметі

49.50.0 Құбыр көлігінің қызметі

7. Краткое описание профессионального стандарта: Магистральдық газ құбырының желілік бөлігінің объектілерінің жұмысқа қабілеттілігін қамтамасыз ету (Пайдалану және жөндеу). "Білім" бөлімінде қамтылған теориялық және практикалық білімге қойылатын талаптармен қатар мамандар мен жұмысшылар білуі тиіс: еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі ережелер мен нормалар, жеке қорғану құралдарын пайдалану қағидалары, Орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасына, жұмыс орнындағы еңбекті ұтымды ұйымдастыруға қойылатын талаптар, ақаудың түрлері және оның алдын алу және жою тәсілдері, өндірістік Дабыл беру.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Желілік құбыр жүргізуші - 2 уровень ОРК

2) Магистральдық газ құбырларының операторы - 3 уровень ОРК

3) Желілік құбыр жүргізуші - 3 уровень ОРК

4) Магистральдық құбырлар операторы - 3 уровень ОРК

5) Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі техник - 4 уровень ОРК

6) Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске шебері - 5 уровень ОРК

7) Қызмет мастері (электрмен жабдықтау, газ, бу беру және ауаны кондинционерлеу) - 5 уровень

ОРК

8) Техникалық диагностика жөніндегі инженерлер - 6 уровень ОРК

9) Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі топтың басшысы - 6 уровень ОРК

10) Магистральдық құбырларды пайдалану жөніндегі инженер - 6 уровень ОРК

11) Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске бастығы - 6 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Желілік құбыр жүргізуші»:

Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-002		
Кәсіптің атауы:	Желілік құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	34-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (34-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 25 желтоқсанда № 21909 болып тіркелді. § 9-13 Желілік құбыр жүргізуші (2-5) разрядты		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың жабдықтары мен құрылыстарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырда қосалқы жұмыстарды орындау 2. Құбырға арналған слесарлық жұмыстарды орындау 3. Құбырларда жөндеу жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырда қосалқы жұмыстарды орындау			

Дағды 1:
Құбырды жөндеуге
дайындау

Машықтар:

2-разрядқа

1. құбыр траншеяларын ашу, дәнекерлеу, үрлеу және бекіту арматурасын, су жинағыштарды және құбыржолдағы басқа да құрылғылар мен құрылыстарды сынау, жөндеу кезінде жұмыстарды орындау
2. газ құдықтары мен шұңқырларда жұмыс істейтіндерді "сақтандыру"
3. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастаңыз
4. суды ағызу
5. траншеялар мен шұңқырларды жабу
6. аумақ пен үй-жайларды жинау және ретке келтіру
7. авариялар, қалпына келтіру жұмыстары орындарын қоршау

3-разрядқа

1. газ кескіштен және дәнекерлеуден кейін құбырлардың жиектерін тазалау және өңдеу
2. құбырлар, буындар, тораптар және жабдықтар тасымалдауға арналған көтергіш-такелаждық құрылғыларды орнату
3. Құбыр төсеу үшін траншеяларды жоспарлау
4. бөренелерді, бөлімдерді, тақталарды сындыратын траншеялар мен шұңқырларды орнату қабырғаларды бекіту кезінде ұсталық жұмыстарды орындау; сырлау және сырлау құрамдарын дайындаумен магистральдық құбырларды орнату жөндеу кезінде қолмен қарапайым сырлау жұмыстары; төселген магистральдық құбырларда күрделі емес сылау жұмыстары, сондай-ақ Ұңғымаларды торқреттеу және гидрооқшаулау
5. Крандар мен ысырмаларды ашу және жабу
6. шам арқылы газды шығару
7. құбырға резеңке шарлар мен балшық тығындарын орнату.
8. бекіту арматурасын орнату және аударма бойынша жұмысқа қатысу
9. коррозияға қарсы оқшаулауды қолдануға арналған құбырлардың беті дайындық
10. праймерлер мен битум мастикасын жасау

4-разрядқа

1. құбырдағы тораптарды монтаждауды / бөлшектеуді жүргізу
2. арматураны және үлгілік бөлшектерді эскиздер бойынша орналастыру және орнату
3. бекіту арматурасын, құбырлардың тораптары мен жекелеген бөліктерін тығыздау

5-разрядқа

1. құбырлар мен монтаждау тораптарының учаскелерін үрлеу және қысу
2. әр түрлі ойықтарға, бұрмаларға және арматураларға таңбалар жасау
3. Құбырдың төменгі орындарында конденсаттың болуын тексеру

	<p>Білімдер:</p> <p>2-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырлар мен оның құрылыстарын техникалық пайдалану қағидалары 2. Байланыс және сигнал беру құралдарын пайдалану тәртібі 3. Бөлінген белдеуді және күзет аймағын қадағалау қағидалары 4. Жер жұмыстарын орындау тәртібі 5. Көтеру-такелаж айлабұйымдарының құрылғысы 6. Бекітілген учаскенің технологиялық схемасы 7. Мұнай және мұнай өнімдері құбырларының объектілерін жоспарлы тексерулердің құрамы, тәртібі және орындалу мерзімділігі 8. Қорғау аймақтарына нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары <p>3-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр кесектерін дәнекерлеуге дайындау ережесі 2. Бекіту құрылғыларының орналасу схемасы 3. Фасонды бөлшектер мен бекіту арматурасын орнатуға қойылатын талаптар 4. Пневматикалық құралмен жұмыс істеу әдістері 5. Құбырларға коррозияға қарсы оқшаулауды салу мақсаты, қасиеттері және ережесі <p>4-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырларды монтаждау ережесі 2. Арматураны және үлгілік бөліктерді белгілеуге арналған техникалық шарттар 3. Гидропресстер құрылғысы <p>5-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырларды үрлеу және сығымдау ережесі 2. Құбырларды, ыдыстар мен ауыстырып қосу тораптарын сынау нормалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 2: Құбырдағы қалпына келтіру жұмыстарына қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырларды ортаға дәл келтіру 2. Диаметрі 200 мм-ден кем құбырларды бұғу 3. Құбыр ұштарын түзету 4. Топырақты жаймалау 5. Құбырларға оқшаулауды жағу <p>4-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диаметрі 200 мм-ден жоғары құбырларды бұғу 2. Құбыр мен арматурада газдың, мұнайдың және мұнай өнімдерінің ағуын жою 3. Ысырмаларға тығыздамаларды толтыру және тарту 4. Конденсат жинағыштарға тексеру жүргізу 5. Су және бу құбырлары желілерінде қалпына келтіру жұмыстарын орындау <p>5-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәнекерлеу өндірісі бар құбырларда қалпына келтіру жұмыстарын орындау

		<p>Білімдер:</p> <p>3-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр кесектерін дәнекерлеуге дайындау ережесі 2. Құбырларға коррозияға қарсы оқшаулауды салу мақсаты, қасиеттері және ережесі <p>4-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конденсат жинағыштардың орналасу схемасы және құрылғысы 2. Газ бен мұнайдың ағуын анықтау және жою нұсқаулығы мен ережесі <p>5-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәнекерлеу ісінің негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Құбырға арналған слесарлық жұмыстарды орындау	Дағды 1: Бұйымдарды слесарлық өңдеу	Машықтар:
		<p>4-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлшектерді, құбырларды слесарлық өңдеуді жүргізу 2. Бұrandаны кесуді жүзеге асыру 3. Тесік бұрғылау
		Білімдер:
		<p>4-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлшектерді слесарлық өңдеу ережесі мен тәсілдері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Құбырларда жөндеу жұмыстарын орындау	Дағды 1: Құбырлар бұйымдары мен жабдықтарын жөндеу	Машықтар:
		<p>3-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарапайым ұсталық, құрылыс құралдарын жөндеу және бекіту бөлшектері мен күрделі емес бұйымдарды жасау <p>4-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары қысымды ілмекті және сақтандырғыш арматураны тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру 2. Су және бу құбырлары желілерінде орнатылған арматураны жөндеу <p>5-разрядқа</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ысырмалар мен қрандарды тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру 2. Мұнай өнімдерін айдау, газ тарату станцияларының (пункттерінің) және авариялық- жөндеу пункттерінің жабдықтарына тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру

		Білімдер:	
		3-Разряд 1. Ұста, балташы, сылау және сырлау жұмыстарын орындау ережесі	
		4-разрядқа 1. Құбырдың, су және бу құбырларының бекіту арматурасының мақсаты және құрылысы	
		5-разрядқа 1. Құбырлардың барлық құрылыстарының схемасы мен құрылысы 2. Құбыржолдардың орналасу схемасы және мұнай өнімдерін айдайтын, газ тарату станциялары (пункттері) мен авариялық-жөндеу пункттерінің жабдығы	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Құбырдағы монтаждау және бөлшектеу жұмыстары	Машықтар:	
		4-разрядқа 1. Су және бу құбырларының желілерінде орнатылған арматураны монтаждау және бөлшектеуді жүзеге асыру	
		5-разрядқа 1. Дәнекерлеу өндірісі бар құбырларда монтаждау жұмыстарын орындау, бақылау- өлшеу аспаптарын бөлшектеу және орнату, өтпелерді, захлестерді және катушкаларды монтаждау	
		Білімдер:	
		4-разрядқа 1. Құбыр арматурасының мақсаты және құрылысы	
		5-разрядқа 1. Өткелдерді, захлестерді және катушкаларды монтаждауға қойылатын талаптар	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Зейінділік Орындаушылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі техник	
10. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық газ құбырларының операторы»:			
Топтың коды:	8131-9		
Қызмет атауының коды:	8131-9-166		
Кәсіптің атауы:	Магистральдық газ құбырларының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы. 34 шығарылым Магистральдық газ құбырларының операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Станция аумағында магистральдық газ құбырының сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Станция аумағында тұтынушыларға магистральдық газ-мұнай өнімдері құбырларына және газ коллекторларына қызмет көрсету 2. Газды айдаудың технологиялық процесін орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Станция аумағында тұтынушыларға магистральдық газ-мұнай өнімдері құбырларына және газ коллекторларына қызмет көрсету	Дағды 1: Мг жабдықтары мен құрылыстарының техникалық жай-күйін тексеру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Газ құбырында өлшеу құралдарымен пайдалануға; 2. Магистральдық құбырлардың герметикалығын тексеруді жүзеге асыру; 3. Бекіту құрылғыларын реттеуді орындау; 4. Газ құбырлары мен коллекторлардың жұмысындағы ақауларды жою; 5. Қызмет көрсетілетін жабдыққа ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Газ құбыры мен коллекторлардың орналасуының технологиялық схемасы және оларды пайдалану ережелері; 2. Газдардың қасиеттері; 3. Газ құбырлары мен коллекторлардың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою тәсілдері; 4. Сорғылардың, конденсациялық құрылыстардың және бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы; 5. Слесарь дело; 6. Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар; 7. Жеке қорғану құралдарын пайдалану қағидалары; 8. Жұмыс кезінде табылған барлық кемшіліктер туралы басшыға хабарлау тәртібі; 9. Жарақат алған, уланған және кенеттен ауырған кезде зардап шеккендерге алғашқы (дәрігерге дейінгі) көмек көрсету қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Газды айдаудың технологиялық процесін орындау	Дағды 1: аскеде мг берілген жұмыс режимін қамтамасыз ету	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Берілген газ айдау режимін сақтау; 2. Авариялар, істен шығулар мен оқыс оқиғалар туындаған кезде сорғыларды тоқтатуды қамтамасыз ету, МГ - да жүргізілетін жұмыстарды тоқтату; 3. Автоматиканың микропроцессорлық жүйесін, диспетчерлік бақылау және басқару жүйесін пайдалана отырып, газ компрессорлық станцияның (ГКС) жабдықтары, аспаптары мен жүйелерінің жұмыс параметрлерін бағалау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Айдаудың технологиялық процесі, метрология негіздері, гидравлика негіздері, МКС жабдықтары мен құрылыстарының технологиялық карталары; 2. Магистральдық құбырдың технологиялық учаскесін басқару тәртібі; 3. Жабдықтың жұмыс параметрлерінің нақты мәндері нормативтерден ауытқыған кездегі іс-қимыл тәртібі; 4. Бекітілген Нормативтік-технологиялық параметрлер, технологиялық қорғау, бұғаттау және сигнал беру қондырғыларының карталары, магистральдық құбыр жұмысының технологиялық режимдерінің карталары; 5. Басқарушы диспетчермен негізгі және авариялық байланысты ұйымдастыру схемалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Газды айдаудың берілген режимін реттеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конденсатты тұндырғыштардан айдау жөніндегі сорғылардың жұмысын басқару және оны автоцистерналармен өнеркәсіптік алаңға тасымалдауды қамтамасыз ету; 2. Автоматтандыру жүйесі құралдарымен газды айдау жөніндегі технологиялық жабдықтың нақты мәндерінің бекітілген Нормативтік-Технологиялық параметрлерге сәйкестігін анықтау; 3. Электр қозғалтқыштарының жүктемесін, сорғылардағы және құбырдағы жұмыс қысымын, сорғы агрегаттарының дірілін, бақылау-өлшеу аспаптары бойынша сорғылар мен электр қозғалтқыштарының мойынтіректерінің температурасын бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік-технологиялық параметрлер, технологиялық қорғау, бұғаттау және сигнал беру қондырғыларының карталары, магистральдық газ құбыры жұмысының технологиялық режимдерінің карталары; 2. Магистральдық газ құбырының негізгі және қосалқы жабдықтарын техникалық пайдалану қағидалары; 3. Аспаптардың көрсеткіштерін тіркеу тәртібі; МКС жабдықтарын пайдалану жөніндегі технологиялық регламент.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Зейін Өз жұмысы үшін жауапкершілік сезімі Кәсіби біліктілік пен дағдыларды өз бетінше дамыту қабілеті</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі Техник
11. Кәсіптің карточкасы «Желілік құбыр жүргізуші»:		
Топтың коды:	7126-2	
Қызмет атауының коды:	7126-2-002	
Кәсіптің атауы:	Желілік құбыр жүргізуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
подуровень квалификации по ОРК:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмыстар мен кәсіптердің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (34-шығарылым), ҚР ЕХӘҚМ 2020 жылғы 24 желтоқсандағы № 533 бұйрығы § 9-13 Құбыр өткізгіш сызықтық (2-5) разряд	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың жабдықтары мен құрылыстарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырда қосалқы жұмыстарды орындау 2. Құбырлар үшін слесарлық жұмыстарды орындау 3. Құбырларда жөндеу жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырда қосалқы жұмыстарды орындау			

Дағды 1:
Құбырды жөндеуге
дайындық

Машықтар:

2-Разряд

1. Құбыржолдардың траншеяларын ашу, дәнекерлеу, үрлеу және сынау кезінде, бекіту арматурасын, су жинағыштарды және құбыржолдағы басқа да құрылғылар мен құрылыстарды жөндеу кезінде жұмыстарды орындау
2. Газдалған құдықтар мен шұңқырларда жұмыс істейтіндерді "сақтандыру"
3. Ескі оқшаулауды құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы алып тастаңыз
4. Суды ағызу
5. Траншеялар мен шұңқырларды толтырыңыз
6. Аумақтар мен үй-жайларды тазалау және ретке келтіру
7. Авариялар, қалпына келтіру жұмыстары орындарын қоршау

3-Разряд

1. Құбырлардың шеттерін тазалаңыз және газбен кесу мен дәнекерлеуден кейін жұмыс жасаңыз
2. Құбырларды, буындарды, тораптар мен жабдықтарды жылжытуға арналған көтергіш-такелаждық құрылғыларды орнату
3. Құбырды төсеу үшін траншеяларды жоспарлаңыз
4. Траншеялар мен шұңқырлардың қабырғаларын бөренелермен, штангалармен, тақталармен бекіту кезінде ағаш ұстасы жұмыстарын; магистральдық құбырлардың құрылыстарын жөндеу кезінде праймер және сырлау композицияларын дайындаумен қолмен қарапайым сырлау жұмыстарын; салынған магистральдық құбырлардағы күрделі емес сылау жұмыстарын, сондай-ақ құдықтарды торқреттеу және гидрооқшаулауды орындау
5. Крандар мен клапандарды ашыңыз және жабыңыз
6. Газды шамдар арқылы ағызыңыз
7. Құбырға резеңке шарлар мен саз тығындарын орнатыңыз
8. Бекіту арматурасын орнату және ауыстыру жұмыстарына қатысу
9. Коррозияға қарсы оқшаулауды қолдану үшін құбырлардың беттерін дайындаңыз
10. Праймерлер мен битум мастикасын дайындаңыз

Разряд 4

1. Құбырдағы тораптарды монтаждауды / бөлшектеуді жүргізу
2. Арматура мен фасонды бөлшектерді эскиздер бойынша орналастыру және орнату
3. Бекіту арматурасын, құбырлардың тораптары мен жекелеген учаскелерін престеу

5-Разряд

1. Құбыр және монтаждау тораптарының учаскелерін үрлеу және сығымдау
2. Әр түрлі кесу, бұру және арматура үшін белгілер жасаңыз
3. Құбырдың төмен орналасқан жерлерінде конденсаттың болуын тексеру

Білімдер:

2-Разряд

1. Магистральдық құбырларды және оның құрылыстарын техникалық пайдалану қағидалары
2. Байланыс және дабыл құралдарын пайдалану тәртібі
3. Бөлу жолағы мен күзет аймағын бақылау ережесі
4. Жер жұмыстарын орындау тәртібі
5. Көтергіш-такелаждық құрылғылардың құрылғысы
6. Бекітілген учаскенің технологиялық схемасы
7. Мұнай және мұнай өнімдері құбырлары объектілерін жоспарлы қарап-тексеруді орындау құрамы, тәртібі және кезеңділігі
8. Күзет аймақтарына нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары

3-Разряд

1. Құбырлардың ұштарын дәнекерлеуге дайындау ережелері
2. Құлыптау құрылғыларының орналасу схемасы
3. Фасонды бөлшектер мен бекіту арматурасын орнатуға қойылатын талаптар
4. Пневматикалық құралмен жұмыс істеу әдістері
5. Құбырға коррозияға қарсы оқшаулауды қолдану мақсаты, қасиеттері және ережелері

Разряд 4

1. Құбырға монтаждау ережелері
2. Арматура мен фасонды бөлшектерді белгілеуге арналған техникалық шарттар
3. Гидропресс құрылғысы

5-Разряд

1. Құбырларды үрлеу және сығымдау ережесі
2. Құбырларды, ыдыстарды және ауыстыру тораптарын сынауға арналған нормалар

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:
Құбырдағы қалпына келтіру жұмыстарына қатысу

Машықтар:

3-Разряд

1. Құбырларды туралауды орындаңыз
2. Диаметрі аз құбырларды бүгіңіз 200 мм
3. Құбырлардың ұштарын түзетуді орындау
4. Топырақты дамыту
5. Құбырларға оқшаулау жағыңыз

Разряд 4

1. Диаметрі 200 мм ден асатын құбырларды бүгіңіз
2. Құбыр мен арматурада газ, мұнай және мұнай өнімдерінің ағып кетуін жою
3. Клапандардағы тығыздағыштарды толтырыңыз және тартыңыз
4. Конденсат жинағыштарға ревизия жүргізу
5. Су және бу құбырлары желілерінде қалпына келтіру жұмыстарын орындау

5-Разряд

1. Дәнекерлеу өндірісімен құбырларда қалпына келтіру жұмыстарын орындау

		<p>Білімдер:</p> <p>3-Разряд 1. Құбырлардың ұштарын дәнекерлеуге дайындау ережелері 2. Құбырға коррозияға қарсы оқшаулауды қолдану мақсаты, қасиеттері және ережелері</p> <p>Разряд 4 1. Конденсат жинағыштардың орналасу схемасы және құрылымы 2. Газ бен мұнайдың ағып кетуін анықтау және жою жөніндегі Нұсқаулық пен ережелер</p> <p>5-Разряд 1. Дәнекерлеу негіздері</p>		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Еңбек функциясы 2: Құбырлар үшін слесарлық жұмыстарды орындау	Дағды 1: Бұйымдарды слесарлық өңдеу	Машықтар:		
		<p>Разряд 4 1. Бөлшектерді, құбырларды слесарлық өңдеуді жүргізу 2. Жіптерді кесу 3. Тесіктерді бұрғылау</p>		
		Білімдер:		
		<p>Разряд 4 1. Бөлшектерді слесарлық өңдеу ережелері мен тәсілдері</p>		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Еңбек функциясы 3: Құбырларда жөндеу жұмыстарын орындау	Дағды 1: Құбырлардың бұйымдары мен жабдықтарын жөндеу	Машықтар:		
		<p>3-Разряд 1. Қарапайым ұсталық, құрылыс құралдарын жөндеңіз және бекіткіштер мен қарапайым бұйымдар жасаңыз</p> <p>Разряд 4 1. Жоғары қысымды бекіту және сақтандыру арматурасын тексеру және жөндеу 2. Желілерде орнатылған су және бу құбырларының арматурасын жөндеу</p> <p>5-Разряд 1. Ысырмалар мен крандарды тексеру және жөндеу 2. Мұнай өнімдерін айдау, газ тарату станцияларының (пункттерінің) және авариялық-жөндеу пункттерінің жабдықтарын тексеру мен жөндеуді жүзеге асыру</p>		
		Білімдер:		
		<p>3-Разряд 1. Ұста, ағаш ұстасы, сылақ және сырлау жұмыстарын орындау ережелері</p> <p>Разряд 4 1. Құбырдың, су және бу құбырларының бекіту арматурасының мақсаты мен құрылғысы</p> <p>5-Разряд 1. Барлық құбыр құрылыстарының схемасы мен құрылымы 2. Құбырлардың орналасу схемасы және жабдықтардың, мұнай өнімдерін айдайтын, газ тарату станцияларының (пункттерінің) және авариялық-жөндеу пункттерінің құрылысы</p>		
			Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Құбырдағы монтаждау және бөлшектеу жұмыстары	Машықтар:		
		Разряд 4 1. Желілерде орнатылған су және бу құбырларының арматурасын монтаждауды және бөлшектеуді жүзеге асыру		
		5-Разряд 1. Дәнекерлеу өндірісімен құбырларда монтаждау жұмыстарын орындау, Бақылау-өлшеу аспаптарын бөлшектеу және орнату, өтпелерді, бітелулер мен катушкаларды монтаждау		
		Білімдер: Разряд 4 1. Құбыр арматурасының мақсаты мен құрылысы 5-Разряд 1. Өтпелерді, бітелулерді және катушкаларды монтаждауға қойылатын талаптар		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Зейін Орындаушылық			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	4	Мұнай құбырларын пайдалану жөніндегі Техник		
12. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық құбырлар операторы»:				
Топтың коды:	8131-9			
Қызмет атауының коды:	-			
Кәсіптің атауы:	Магистральдық құбырлар операторы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:				
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жоспарлы өндірістік көрсеткіштерге қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін газ конденсат құбырларын, метан лоппроводты, тазартылған газ газ құбырларын және ГТС пайдалану және оларға техникалық қызмет көрсету бойынша қойылған өндірістік міндеттерді орындау.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырлардың жұмыс режимін күнделікті бақылау, трассаны айналып өту және тексеру, қысымның жоғарылауы, ағып кету, ерекше Шу және т. б. сияқты ауытқулардың болуын тексеру.		
	Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Құбырлардың жұмыс				

режимін күнделікті бақылау, трассаны айналып өту және тексеру, қысымның жоғарылауы, ағып кету, ерекше Шу және т. б. сияқты ауытқулардың болуын тексеру.

Дағды 1:
Құбыр желілеріне жедел техникалық қызмет көрсету; сүзгілерді тазалау, майлау материалдарының деңгейін ауыстыру және толықтыру, тығыздағыш майлағышпен толтыру.

Машықтар:

1. Аварияларды жою жоспарына сәйкес төтенше жағдай кезінде Құбырларды, бекіту арматурасын жөндеу және жоспарлы жұмыстарға режимдік іске қосуды және ажыратуды немесе бүкіл объектіні шұғыл ажыратуды жүзеге асыру;
2. Жергілікті аспаптарға тексеру жүргізу және тиісті құбыр жүйесіндегі басқару аппаратурасының көрсеткіштерін алу;
3. Атмосфераға да, шам мен дренаждық клапандар арқылы да ағып кетуді тексеріп, оларды жоюға қатысыңыз;
4. Наряд-рұқсаттарды рәсімдеу;
5. Тиісті техникалық қызмет көрсету мамандарының іс-қимылын және тиісті жұмыс өтінімдері мен рұқсат-нарядтарын ресімдеуді, тасымалдау жүйесінің жабдықтарында жөндеу жұмыстарын орындауды талап ететін техникалық проблемаларды айқындау;
6. Газ конденсат құбырларын пайдалануға арналған технологиялық регламенттердің талаптарына сәйкес құбырларды поршеньдеу және тежеу бойынша жұмыстарды орындау;
7. Жедел құжаттамаға енгізу үшін ағымдағы қызмет көрсету, анықталған ақаулар, ағып кетулер және ауытқулар туралы ақпаратты пайдалану, жинау және дайындау бойынша жедел режимдік парақтарды дайындау;
8. Құбырлар мен жабдықтарды жөндеуге және сынақтан өткізуге дайындық жұмыстарына қатысу;
9. Газды жеткізу және тұтыну режимі бойынша тазартылған газ құбырларын жедел ауыстырып қосуды орындау;
10. Құбырларды құбырышілік инспекциялау жөніндегі жұмысқа қатысу;
11. Газ конденсат құбырларында және тасымалдау жүйесі объектілерінің күзет аймағында өртке қарсы қауіпсіздікті сақтау;
12. Техникалық қызмет көрсету және от жұмыстары бойынша жөндеу жұмыстарына қатысу (орындау газ қауіпті жұмыстар).

		Білімдер:	
		<p>1. Мұнай мен газды тасымалдаудың технологиялық процестері, құбырларды пайдалану жөніндегі технологиялық регламент;</p> <p>2. Коммуникациялардың технологиялық схемалары, тасымалданатын өнімдер мен қолданылатын химиялық реагенттердің қасиеттері;</p> <p>3. Құрамында күкіртсутегі бар газды және тұрақсыз конденсатты жинау және тасымалдау ерекшеліктері;</p> <p>4. Газ конденсат құбырларында және тазартылған газ құбырларында гидраттың пайда болу себептері, олармен күресу әдістері;</p> <p>5. Құбырлардың, ыдыстар мен аппараттардың техникалық сипаттамасы, қауіпсіз қызмет көрсету Қағидалары және қалыпты технологиялық жұмыс режимін қолдау тәртібі;</p> <p>6. Қолданылатын бекіту крандарының, крандарды авариялық жабу автоматтарының (ААЗК) және бақылау-өлшеу аспаптарының техникалық сипаттамалары мен құрылғылары;</p> <p>7. Магистральдық құбырлардың қауіпсіздік қағидалары мен техникалық пайдалану қағидалары;</p> <p>8. Газ конденсат құбырларын пайдалану кезінде жұмыс түрлерін қауіпсіз жүргізу жөніндегі рәсімдер, нұсқаулықтар;</p> <p>9. Газ конденсат құбырларында авариялық жағдайлар туындаған кездегі әрекет.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Зейін</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Тәуелсіздік</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Типтік практикалық міндеттерді шешу</p> <p>Еңбекті ұтымды ұйымдастыру</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске бастығы	
	6	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі топтың басшысы	
	5	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске шебері	
13. Кәсіптің карточкасы «Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі техник»:			
Топтың коды:	3118-4		
Қызмет атауының коды:	3118-4-012		
Кәсіптің атауы:	Мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық газ құбырларының, газ құбырлары-бұрмалар мен олардағы құрылыстардың желілік бөлігін пайдалануды Құжаттамалық қамтамасыз ету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкес техникалық және технологиялық құжаттаманы жүргізу және өзектендіру 2. ЛЧМГ пайдалану бойынша есепті құжаттаманы қалыптастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына сәйкес техникалық және технологиялық құжаттаманы жүргізу және өзектендіру	Дағды 1: Магистральдық газ құбырларының ішкі техникалық және технологиялық нормативтік құжаттамасын басқару	Машықтар: 1. Магистральдық газ құбырлары бойынша есепке алу құжаттамасын ресімдеу; 2. Нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану; 3. Магистральдық газ құбырының жабдықтарын, оның жұмысындағы ақауларды, авариялар мен инциденттерді есепке алуды жүргізу; Дербес компьютерде жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.
		Білімдер: 1. Технологиялық схемаларда, карталарда ЛЧ мг, байланыс және электрохимиялық қорғау (ЭХЗ) объектілерін белгілеу; 2. Есепке алу құжаттамасын жүргізу қағидалары; 3. Магистральдық газ құбырларын пайдалану қағидалары; 4. Ақпаратты қорғау және коммерциялық құпияны сақтау мәселелерін реттейтін нормативтік құжаттар; 5. Дербес компьютерде жұмыс істеу ережелері; 6. Іс жүргізу негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: ЛЧМГ пайдалану және жұмыстарды қауіпсіз орындау жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу	Машықтар: 1. Жалпы және арнайы мақсаттағы технологиялық сызбаларды, сызбаларды және техникалық құжаттаманы оқыңыз; 2. Пайдалану құжаттамасымен жұмыс істеу; 3. Қолда бар нормативтер негізінде материалдық-техникалық ресурстарға, жеке және ұжымдық қорғау құралдарына қажеттілікті айқындау; 4. Технологиялық сызбаларды, сызбаларды, жабдық паспорттарын ресімдеу; 5. Ұйымдастырушылық және өкімшілік құжаттарды ресімдеу.
	Білімдер: 1. Сызу және сызу негіздері; 2. Техникалық құжаттаманы әзірлеу және ресімдеу жөніндегі стандарттар, техникалық шарттар, басшылық құжаттар; 3. ЛЧМГ пайдалану және жұмыстарды қауіпсіз орындау жөніндегі нұсқаулықтарды ресімдеу ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: ЛЧМГ пайдалану бойынша есепті құжаттаманы қалыптастыру		

	Дағды 1: ЛЧМГ пайдалану жөніндегі құжаттама тізілімін енгізу	Машықтар:	
		1. Жеке қорғану құралдарының (ЖҚҚ) материалдық-техникалық ресурстарының шығысын есепке алу және өтінімдерді қалыптастыру; 2. Белгіленген есептілік шеңберінде ұсынылатын ақпаратты талдау; 3. Электрондық дерекқорды толтырыңыз; 4. Нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану; 5. Материалдық-техникалық және жеке қорғаныс ресурстарын есептен шығару актілерін ресімдеу.	
		Білімдер:	
		1. Есепті құжаттаманы жүргізу, белгіленген есептілікті жасау қағидалары; 2. Материалдық-техникалық ресурстарды, жеке қорғаныс құралдарын тұтыну нормалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Техникалық және компьютерлік сауаттылық Дәлдік Топ мүшесі ретінде тиімді жұмыс істеу Тапсырмаларды орындаудағы дәлдік Тәуелсіздік Тез шешім қабылдай білу Ответственность за свою работу и за работу команды Кәсіби біліктілік пен дағдыларды өз бетінше дамыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Магистральдық құбырларды пайдалану жөніндегі Инженер	
14. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске шебері»:			
Топтың коды:	1323-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске шебері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық құбырдың бекітілген объектілерінің үздіксіз және тиімді жұмысын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өндірістік қызмет барысында және рәсімдерге, ережелерге, сондай-ақ Өдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес наряд-рұқсаттар бойынша жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1:			

Өндірістік қызмет барысында және рәсімдерге, ережелерге, сондай-ақ Әдістемелік нұсқаулықтарға сәйкес наряд-рұқсаттар бойынша жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету.	Дағды 1: Газ конденсат құбырларының (МКК), тазартылған газ құбырының, метанол құбырының және газ тарату станцияларының (МТҚ) бекітілген учаскелерінің жай-күйін ҚР заңнамасында белгіленген нормаларға, техникалық және қауіпсіз пайдалану жөніндегі қағидаларға сәйкестігіне, күзет аймақтарында мердігерлік ұйымдардың жұмыстарының қауіпсіз жүргізілуін қадағалауға, қызмет көрсетуге және ауыстырып қосуға тексеру жү	Машықтар: 1. Бөлімнің жұмыс жоспарын, кесте бойынша регламенттік жұмыстарды, МКК, метанол құбыры мен ГТҚ желілік бөлігіне жоспарлы-алдын алу жөндеу (ППР) және қызмет көрсетуді орындауды қамтамасыз ету; 2. Газ конденсат құбырларының, тазартылған газ құбырларының, ГТС және метанол құбырларының бекітілген учаскелерінің жедел-пайдалану құжаттамасын жүргізу; 3. МКК, метанол құбыры және ГТС желілік бөлігі бойынша бекіту арматурасына қызмет көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Техникалық және қауіпсіз пайдалану жөніндегі нормалар, ережелер, ЕҚ, ҚТ және ҚОҚ.
	Дағды 2: Жұмыс орындарында жабдықтардың механизмдердің, айлабұйымдар мен құралдардың жай-күйін күнделікті тексеру, анықталған кемшіліктерді уақтылы жою	Машықтар: 1. Жерүсті және жерасты жабдықтары мен коммуникацияларын, бекіту, кесу, сақтандыру және реттеу арматураларын жөндеуді ұйымдастыру; 2. Автоматтандырудың негізгі құралдарының жұмысы мен реттелуіне бақылау жүргізу; 3. Газ және конденсат шығынын азайту, газды жинау, дайындау және тасымалдаудың технологиялық процестерін жетілдіру бойынша техникалық және технологиялық іс-шараларды жүзеге асыру; 4. Газ анализаторларын қолдана отырып, сынамаларды іріктеуді және олардың газдануына талдауды бақылау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Мұнай мен газды тасымалдау технологиясының негіздері; 2. Құбырларға техникалық қызмет көрсету және жөндеу технологиясының негіздері.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейін Жауапкершілік Тәуелсіздік Командада жұмыс істей білу Типтік практикалық міндеттерді шешу Еңбекті ұтымды ұйымдастыру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске бастығы
	6	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі топтың басшысы
	3	Магистральдық құбырлар операторы
15. Кәсіптің карточкасы «Қызмет мастері (электрмен жабдықтау, газ, бу беру және ауаны кондинционерлеу)»:		
Топтың коды:	1329-3	
Қызмет атауының коды:	1329-3-012	
Кәсіптің атауы:	Қызмет мастері (электрмен жабдықтау, газ, бу беру және ауаны кондинционерлеу)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
подуровень квалификации по ОРК:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығымен бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы, 39-Т. § 11 бақылау шебері (учаске, цех)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8100-0-056 - Газ объектілерінің жабдықтарын пайдалану жөніндегі мастер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық газ құбырлары мен олардағы құрылыстардың жұмыстары мен пайдаланылуын қауіпсіз ұйымдастыруды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. ЛЧМГ жұмысын қалпына келтіру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу 2. LCHMG жұмысының тиімділігі мен сенімділігін арттыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: ЛЧМГ жұмысын қалпына келтіру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу	Дағды 1: LCHMG техникалық жағдайын бақылау	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық тексерулер жүргізілген Жабдықтардың жұмыс көрсеткіштері негізінде LCHMG техникалық жағдайын талдау; 2. Ақауларды қауіптілік пен сыни дәрежеге қарай бағалаңыз; 3. Жөндеуге ақаулы ведомостарды дайындау; 4. Жөндеуге арналған материалдық-техникалық құралдарды жинақтауға өтінімдер жасау; 5. Материалдық-техникалық құралдардың кіріс бақылауы шеңберінде көзбен шолып тексеруді жүзеге асыру; 6. Бақылаудағы объектілерде отқа, газға қауіпті жұмыстарды және аса қауіпті жұмыстарды жүргізу; 7. Құбыр арматурасын ажыратуды және ауыстыруды, жекелеген газ құбырлары арасында газды қайта өткізуді жүргізу; 8. Техникалық диагностика жүргізу үшін дайындық жұмыстарының құрамын анықтау. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. ЛЧМГ технологиялық жабдығы, оның жұмыс принципі, пайдалану шарттары; 2. Жұмыстарды жүргізу жоспарланып отырған газ құбыры учаскесінің технологиялық схемасы; 3. Аспаптарды, трасса іздегіштерді пайдалану қағидалары; 4. ТЖ мг объектілерінде жұмыстарды жүргізуге рұқсат алу тәртібі; 5. Ақаулы ведомостарды ресімдеу қағидалары, өтінім беру науқанын ұйымдастыру, қажеттілікті негіздеу және өтінімдер жасау тәртібі; 6. Диагностика бойынша нормативтік-техникалық құжаттар; 7. Диагностика жүргізу үшін учаскелерді дайындау әдістері. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

<p>Дағды 2: Лчмг-да жоспарлы-алдын алу, авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын, аварияларды оқшаулау және жою жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және сүйемелдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жүргізуге арнайы рұқсаттар қалыптастыру; 2. Посттардың орналасу орындарын анықтау; 3. Құбыр арматурасымен жұмыс істеу; 4. Уақытша кірме жолдарды, технологиялық өтпелерді, қолданыстағы газ құбырлары арқылы автокөлік техникасының өткелдерін жабдықтауды жүзеге асыру; 5. Бұрғылау қажеттілігін, газ құбырының, жерасты коммуникацияларының нақты орналасқан жерін анықтау; 6. Газ құбырының жөнделетін учаскесін ашуды, траншея әзірлеуді жүзеге асыру; 7. Газ құбырларын тазалау және сынау; 8. Топырақты қалпына келтіруге байланысты жерлерді техникалық рекультивациялау бойынша жұмыстар жүргізуді ұйымдастыру.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысқа арнайы рұқсаттар алу тәртібі; 2. Қауіпті өндірістік объектілер үшін техникалық құрылғыларды дайындау, монтаждау, жөндеу және реконструкциялау кезінде дәнекерлеу технологияларын қолдану тәртібі; 3. Жұмыстарды жүргізу үшін газ құбырларының учаскелерін ажырату тәртібі; 4. Жұмыстарды жүргізу үшін ажыратылатын газ құбыры учаскесінің технологиялық схемасы; 5. Газ айдау кезіндегі қауіпсіздік талаптары; 6. Авариялар мен инциденттер кезіндегі іс-қимыл тәртібі; 7. Аварияларды оқшаулау жөніндегі іс-шаралар жоспары; 8. Отқа және газға қауіпті жұмыстарды жүргізу жөніндегі нормативтік құжаттар; 9. Тазарту құрылғысының өтуін бақылау әдістері мен құралдары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>
	<p>Дағды 3: ЛЧМГ - да технологиялық жұмыстардың жүргізілуін бақылау</p>
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МГ ТЖ объектілерінде жұмыс істеу үшін мердігерлік ұйымдардың қызметкерлерін жіберуді ұйымдастыру жөніндегі нормативтік құжаттар; 2. Жұмыстарды жүргізу үшін қажетті нормативтік-техникалық құжаттар; 3. Объектілерді пайдалануға қабылдау тәртібі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>	
<p>Еңбек функциясы 2: LCHMG жұмысының тиімділігі мен сенімділігін арттыру</p>	

	Дағды 1: ЛСНМГ жұмысының тиімділігін талдау	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық тексерулердің, мониторингтердің, техникалық деректердің, ЛЧМГ объектілерін пайдалану көрсеткіштерінің нәтижелерін бағалау; 2. Геологиялық күрделі аумақтарда салынған газ құбырларының техникалық жай-күйіне мониторингті жүзеге асыру; 3. Лш мг объектілерінде анықталған ақауларды қауіптілік және сыни дәрежесі бойынша саралау; 4. Төмен жұмыс қысымымен пайдаланылатын учаскелердің болу себептерін анықтау. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыр арматурасының, құбыршілік құрылғыларды іске қосу және қабылдау камераларының, ЛЧМГ желілік бөлігінде орнатылған басқа жабдықтардың конструкциясы мен жұмыс принципі; 2. Геологиялық күрделі аумақтарда салынған газ құбырларын пайдалану ерекшеліктері; 3. ЛЧ мг қызмет көрсетілетін учаскелердегі жұмыс режимі. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: ЛЧМГ объектілері жұмысының сенімділігін, тиімділігін және қауіпсіздігін арттыруға бағытталған іс-шараларды іске асыру	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Лш мг объектілерінің ағымдағы жай күйін талдау және бағалау; 2. ЛЧМГ объектілері жұмысының сенімділігін, тиімділігін және қауіпсіздігін арттыруға бағытталған іс-шараларды өзірлеу және өткізу; 3. ЛЧМГ объектілерінде, оның ішінде энергия үнемдеу технологияларын пайдалана отырып қолдану мүмкіндігі мақсатында газ тасымалдау саласындағы озық тәжірибені жинақтау. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Лш мг объектілері жұмысының сенімділігін, тиімділігін және қауіпсіздігін арттыру әдістері; 2. Магистральдық құбыр объектісін пайдалану кезінде рұқсат етілген ең жоғары қысым шамасының қауіпсіздігін растайтын құжаттаманы ресімдеу және сақтау тәртібі; 3. Газ құбырының қызмет ету мерзімін ұзарту жөніндегі ұйымдастыру және инженерлік-техникалық іс-шаралар; 4. Энергия үнемдеу жөніндегі нормативтік құжаттар; 5. Газ тасымалдау саласындағы озық тәжірибе. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Техникалық сауаттылық Дәлдік Топ мүшесі ретінде тиімді жұмыс істеу Тәуелсіздік Стреске төзімділік Тез шешім қабылдай білу Өз жұмысы үшін және команданың жұмысы үшін жауапкершілік Кәсіби біліктілік пен дағдыларды өз бетінше дамыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Магистральдық құбырларды пайдалану жөніндегі Инженер	
	6	Техникалық диагностика инженері	
16. Кәсіптің карточкасы «Техникалық диагностика жөніндегі инженерлер»:			
Топтың коды:	2141-9		
Қызмет атауының коды:	2141-9-004		

Кәсіптің атауы:	Техникалық диагностика жөніндегі инженерлер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнай-газ саласының құбырларына құбырышілік диагностика жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырышілік Дефектоскопия жүргізуге дайындық 2. Құбырышілік дефектоскопия жүргізу 3. Құбырышілік Дефектоскопия нәтижелері бойынша есепті құжаттаманы қалыптастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырышілік Дефектоскопия жүргізуге дайындық	Дағды 1: Техникалық диагностика жүргізу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру	Машықтар:	
		1. Өндірістік міндеттерді бағынысты персонал арасында бөлу 2. Бағынысты персоналды бұзбайтын бақылау және дөнекерлеу өндірісінің мамандарын аттестаттау рәсімдерін ұйымдастыру 3. Учаскелерде Диагностикалық жұмыстарды орындаудың желілік кестелерін әзірлеу 4. Қосалқы бөлшектерге, материалдар мен құралдарға қажеттілікті қалыптастыру 5. Жеке және ұжымдық қорғау құралдарын қолдану 6. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқама жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі, "Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі, "газ және газбен жабдықтау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы, "Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы, "магистральдық құбыр туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 2. Жабдықты паспорттау тәртібі 3. Материалдық-техникалық ресурстарды есептен шығару тәртібі 4. Жетілдірілген жөндеу технологиялары, прогрессивті әдістер мен еңбек әдістері 5. Қауіпті өндірістік объектілерде жұмыстарды ұйымдастыру және персоналды жөндеу жұмыстарын орындауға жіберу тәртібі 6. Құбырлардың құбырышілік дефектоскопиясын жүргізу саласындағы нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	<p>Дағды 2: Газ саласы құбырларының диагностикаланатын учаскесінің жобалау, атқару, пайдалану құжаттамасын талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу жұмыс сызбалары және Технологиялық нұсқаулар (технологиялық карталар) 2. Газ саласы құбырларының жобалау, атқару және пайдалану құжаттамасын талдау 3. Маркерлік құрылғыларды орнату схемаларын әзірлеу 4. Құбырлардың құбыршілік дефектоскопиясын жүргізу үшін бақылаудың технологиялық карталарын жасау 5. Дербес компьютерді және оның перифериялық құрылғыларын, ұйымдастыру техникасын пайдалану
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай-газ объектісі құбырларының технологиялық схемалары 2. Құбырлардың диагностикаланатын учаскесінің жобалау, атқару, пайдалану құжаттамасы 3. Құбырлардың құбыршілік дефектоскопиясы бойынша бақылаудың технологиялық карталарына нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптары 4. Пайдаланушы деңгейінде дербес компьютерде жұмыс істеу қағидалары, қызмет бағыты бойынша пайдаланылатын бағдарламалық қамтамасыз ету
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
	<p>Дағды 3: Құбырларды дефектоскопиялау аспаптары мен жабдықтарының жұмысқа қабілеттілігін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыршілік инспекциялық құралды баптау 2. Аспаптар мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсетуді жүргізу
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбыршілік инспекциялық аспаптардың мақсаты, құрылысы, жұмыс істеу принципі және пайдалану ережесі 2. Құбыршілік инспекциялық аспаптардың түрлері 	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-	
<p>Еңбек функциясы 2: Құбыршілік дефектоскопия жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Құбыршілік дефектоскопияны техникалық қолдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық жабдықтың құбыр қуысында қозғалысын бақылауға арналған аспаптарды қолдану 2. Құбырлардың құбыршілік дефектоскопиясы үшін құбыршілік инспекциялық аспаптарды қолдану 3. Құбырлардың құбыршілік дефектоскопиясын жүргізгеннен кейін диагностикалық жабдықтың жұмысқа қабілеттілігін анықтау 4. Құбырлардың құбыршілік дефектоскопиясын жүргізгеннен кейін аспаптардан деректерді алу және олардың көлемі мен сапасын анықтау
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау объектілерінің орналасуы 2. Құбыршілік инспекциялық снарядтарда қолданылатын диагностика әдістерінің физикалық негіздері және оларды қолдану саласы 3. Құбыршілік Дефектоскопия жүргізуге арналған жабдықтың құрамы мен мақсаты 4. Құбыр қуысында құбыршілік инспекциялық снарядтардың өтуін бақылау құралдарының құрамы, мақсаты және жұмыс тәртібі 5. Құбырлардың құрылымдық ерекшеліктері
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	-
	<p>Еңбек функциясы 3: Құбыршілік Дефектоскопия нәтижелері бойынша есепті құжаттаманы қалыптастыру</p>	

	Дағды 1: Түтікішілік Дефектоскопия деректерін талдау	Машықтар:	
		1. Құбырлардың құбырышілік дефектоскопиясын жүргізу кезінде анықталған ақауларды анықтау және жіктеу 2. Ақауларды қауіптілік дәрежесі бойынша саралау 3. Нормативтік-техникалық құжаттаманың талаптарына сәйкес құбырышілік Дефектоскопия нәтижелері бойынша ұсынымдар қалыптастыру 4. Мұнай-газ саласының құбырларының паспорттық деректері мен алдыңғы техникалық диагностикалау деректеріне талдау жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Құбырлардың құбырышілік дефектоскопиясын жүргізу кезінде қолданылатын бұзбайтын бақылау әдістерінің физикалық негіздері 2. Мұнай-газ саласы құбырлары ақауларының түрлері 3. Ақаулардың сипаты мен мөлшерін түсіндіру бойынша бағдарламалық қамтамасыз етудің жұмыс принципі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Түтікішілік Дефектоскопия нәтижелері бойынша құжаттаманы ресімдеу	Машықтар:	
		1. Ұйымда қолданылатын талаптарға сәйкес құбырышілік Дефектоскопия нәтижелері бойынша есепті құжаттаманы ресімдеу 2. Іс қағаздарын жүргізу	
		Білімдер:	
		1. Құбырлардың құбырышілік дефектоскопиясының нәтижелері бойынша құжаттаманы жүргізу түрлері, мақсаты, тәртібі 2. Іс жүргізу негіздері 3. Стандарттау және сертификаттау жөніндегі нормативтік құжаттар	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық қасиеттер Топ мүшесі ретінде тиімді жұмыс Аналитикалық ойлау Тәуелсіздік Тез шешім қабылдай білу Өз жұмысы үшін және команданың жұмысы үшін жауапкершілік Кәсіби біліктілік пен дағдыларды өз бетінше дамыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Бас инженерм	
17. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі топтың басшысы»:			
Топтың коды:	1323-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі топтың басшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жоспарлы көлемдерді орындау және магистральдық құбыр объектілерін қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін технологиялық регламенттердің нормаларына сәйкес бақылаудағы құбыржолдар бойынша өнімді тасымалдаудың үздіксіз процесін қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өзіне сеніп тапсырылған персоналдың жұмысын ұйымдастыру, бақылау және түзету.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Өзіне сеніп тапсырылған персоналдың жұмысын ұйымдастыру, бақылау және түзету.	Дағды 1: Бағынысты персоналды жұмыстарды қауіпсіз жүргізу бойынша өндірістік рәсімдермен және рәсімдермен, ЕҚ, ҚТ және ҚОҚ бойынша рәсімдермен, стандарттармен таныстыру, олардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру.	Машықтар: 1. Апаттық жаттығулар жасаңыз; 2. Бағынысты персоналға және жұмысқа жаңадан қабылданғандарға нұсқама жүргізу, оларды жұмыс орындарымен және еңбек жағдайларымен таныстыру; Білімдер: 1. Кен орнындағы өнім ағындарының схемасы; 2. Құбырлар мен жабдықтарға қойылатын техникалық сипаттамалар мен талаптар; 3. Техникалық қызмет көрсету және жөндеу технологиясы; 4. Мұнай мен газды тасымалдау технологиясы; 5. Құбырларды техникалық және қауіпсіз пайдалану қағидалары; 6. Көлік жүйесі объектілерінің өндірістік қауіпсіздігі жөніндегі қағидалар, рәсімдер мен стандарттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жоғары сапалы жұмыс, жабдықты ұтымды пайдалану, шикізат пен материалдарды, отын мен энергияны үнемдеу кезінде өндірістік жоспарларды (тапсырмаларды) орындау.	Машықтар: 1. Бекітілген нысандар бойынша есептер дайындау; 2. Көлік жүйесі объектілерін сенімді және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету жөніндегі жұмыста қажетті жедел, есептік, вахталық және басқа да құжаттамаларды жүргізу; 3. Неғұрлым озық технологияларды немесе техникалық құралдарды қолдану және енгізу бойынша көлік жүйесі объектілерін пайдалану әдістерін жетілдіру. Білімдер: 1. Основы автоматике и телемеханики.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Бағынысты персоналдың жұмыс орындарын оларға жүктелген міндеттерді орындау үшін қажетті материалдармен, құралдармен, ақпараттық ресурстармен қамтамасыз ету.	Машықтар: 1. Жұмыс кестесін, жұмысқа өтінімдер мен материалдарды, нұсқаулықтарды, схемаларды және басқа да қажетті техникалық құжаттаманы жасау. Білімдер: 1. Көлік жүйесінің технологиялық регламенттері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Стреске төзімділік Жауапкершілік Теориялық және практикалық білімді қолдана отырып, кәсіби мәселелерді өз бетінше шешу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске бастығы	
	4	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске шебері	
	3	Магистральдық құбырлар операторы	
18. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық құбырларды пайдалану жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2147-4		
Қызмет атауының коды:	2147-4-009		
Кәсіптің атауы:	Магистральдық құбырларды пайдалану жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласы ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. § 29 мұнай-газ құбырларын пайдалану жөніндегі Инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Магистральдық құбырды, технологиялық құбырларды пайдалануды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Магистральдық құбырды, технологиялық құбырларды пайдалану бойынша өндірістік көрсеткіштердің орындалуын бақылау 2. Магистральдық құбыржол жабдығына, технологиялық құбыржолдарға техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, диагностикалық тексеруді ұйымдастыру-техникалық қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Магистральдық құбырды, технологиялық құбырларды пайдалану бойынша өндірістік көрсеткіштердің орындалуын бақылау	Дағды 1: Магистральдық құбыр объектілерінің, технологиялық құбыржолдардың жабдықтарын пайдалану регламенттерінің сақталуын тексеру	Машықтар:	
		1. Өндірістік міндеттерді орындауды ұйымдастыру және қамтамасыз ету 2. Қызметтік құжаттамамен жұмыс істеу 3. Қызмет бейіні бойынша ақпаратты жинау, жүйелеу және талдау	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбыр жабдықтарын, технологиялық құбырларды жөндеу мен пайдаланудың техникалық ерекшеліктері 2. Магистральдық құбырды, Технологиялық құбырларды инженерлік-техникалық қамтамасыз ету және техникалық қызмет көрсету, сондай-ақ типтік ақаулар мен ақауларды жою әдістері 3. Жабдықты пайдалану жөніндегі регламенттер мен нұсқаулықтар 4. Жабдықтың нормативтік және шекті параметрлері 5. Қызмет бағыты бойынша арнайы және анықтамалық әдебиеттерде қолданылатын Терминология
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Магистральдық құбыр объектілерінің, технологиялық құбырлардың бекітілген жабдықтарын, қондырғылары мен жүйелерін есепке алуды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бағыты бойынша мамандандырылған бағдарламалық өнімдерді пайдалану 2. Дербес компьютерді және оның перифериялық құрылғыларын, ұйымдастыру техникасын пайдалану <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіптік тапсырмаларды орындау үшін қажетті бағдарламалық жасақтама 2. Магистральдық құбыр жабдығының, технологиялық құбыржолдардың техникалық деректері 3. Магистральдық құбыр объектілерінің, технологиялық құбыржолдардың жабдықтарын пайдалануға қойылатын талаптарды белгілейтін салалық стандарттар, техникалық регламенттер, нормативтік құқықтық актілер, басшылықтар (нұсқаулықтар)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 3: Магистральдық құбыр жабдығының, технологиялық құбыржолдардың істен шығу себептерін және технологиялық процестің бұзылуын талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сызбалар мен сызбаларды оқыңыз 2. Магистральдық құбыр, технологиялық құбыржолдар жабдықтарында жұмыстарды орындау кезінде тәуекелді бағалауды жүргізу 3. Персонал орындаған жұмыстардың сапасын бағалауды жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай мен газдың, мұнай-газ қоспаларының физикалық-химиялық қасиеттері 2. Магистральдық, Технологиялық құбырларды пайдаланудың технологиялық регламенті 3. Тәуекелдерді бағалау әдістері мен әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 2: Магистральдық құбыржол жабдығына, технологиялық құбыржолдарға техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, диагностикалық тексеруді ұйымдастыру-техникалық қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Магистральдық құбыр объектілерін, Технологиялық құбырларды пайдалану процесін қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттарды қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Магистральдық құбыр объектілерінің, технологиялық құбырлардың жабдықтарына, қондырғылары мен жүйелеріне техникалық қызмет көрсету, жөндеу, диагностикалық тексеру бойынша жұмыс жоспарларын, кестелерін, бағдарламаларын, ақаулы ведомостарын, белгіленген құжаттаманы әзірлеу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырдың, технологиялық құбырлардың ЖЗҚ және желілік бөлігінің технологиялық схемасы 2. Есептілікті қалыптастырудың құрылымы мен әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	<p>Дағды 2: Магистральдық құбырдың, технологиялық құбырлардың жабдықтарына, қондырғылары мен жүйелеріне техникалық қызмет көрсетуді, куәландыруды, диагностикалық тексеруді жүргізуді, баптауды және жөндеуді бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықты жөндеуге (жөндеуден), диагностикалық тексеруге, сынауға тапсыру (қабылдау) үшін құжаттама қалыптастыру 2. Жабдықтар мен қондырғыларды куәландыруға және диагностикалық тексеруге техникалық тапсырма жасау 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтарға, қондырғылар мен жүйелерге техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді орындау түрлері, әдістері мен технологиясы 2. Магистральдық құбырдың, технологиялық құбырлардың жабдықтары мен құрылыстарын қорғау және бұғаттау қондырғысының карталары 3. Жабдықтар мен қондырғыларды куәландыруды және диагностикалық тексеруді жүргізу қағидаларым 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Көшбасшылық қасиеттер Топ мүшесі ретінде тиімді жұмыс Аналитикалық ойлау Компьютерлік сауаттылық Тапсырмаларды орындаудағы дәлдік Тәуелсіздік Тез шешім қабылдай білу, тез шешім қабылдай білу Кәсіптік біліктілік пен дағдыларды өз бетінше дамыту қабілеті</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Бас инженер	
19. Кәсіптің карточкасы «Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске бастығы»:			
Топтың коды:	1324-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске бастығы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіпорынның өндірістік-шаруашылық қызметін реттейтін заңнамалық және нормативтік актілерге сәйкес учаскеге басшылықты жүзеге асыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрт қауіпсіздігі және өндірістік санитария талаптарына сәйкес магистральдық құбыр объектілерін пайдалануды қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өнеркәсіптік қауіпсіздік, өрт			

қауіпсіздігі және өндірістік санитария талаптарына сәйкес магистральдық құбыр объектілерін пайдалануды қамтамасыз ету.	Дағды 1: Өндірісті уақтылы жоспарлау, магистральдық құбыр объектілерін пайдалану және техникалық қызмет көрсету бойынша жылдық жұмыс бағдарламаларын дайындау	Машықтар: 1. Магистральдық құбыр персоналының іс-әрекеттерін ұйымдастыру және басқару; 2. Өндірістік персоналдың ЕҚ, ҚТ және ҚОҚ ережелерін енгізу және сақтау / орындау жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру; 3. Ағымдағы, жоспарлы-алдын алу жөндеулерінің, реконструкцияларының орындалуын бақылауды жүзеге асыру. Жаңадан енгізілетін жабдықтарды/объектілерді пайдалануға қабылдауға, сондай-ақ күрделі жөндеулер мен реконструкциялардан кейін қатысуға; 4. Өндірістік қызметтің нәтижелерін талдау, бюджеттің, еңбекақы қорының шығындарын бақылау. Жылдық бюджеттерді жасауға қатысу; 5. Қызмет бойынша белгіленген нысанда есептілік жасау және жүргізу және оларды басшылыққа ұсыну; 6. Тексеру / аудит қорытындылары бойынша ескертулер мен нұсқамаларды жоюға бағытталған іс-қимылдар жасау; 7.Еңбектің прогрессивті әдістері мен әдістерін енгізуді, жұмыс орындарын ұйымдастыру мен ұтымды етуді ұйымдастыру; 8.Жаңа технологияларды/жабдықтарды енгізу процестеріне қатысу; 9.Қызметкерлердің біліктілігі мен кәсіби шеберлігін арттыру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру.
		Білімдер: 1. Учаскенің өндірістік-шаруашылық қызметіне қатысты ұйымдастыру-өкімдік құжаттар, нормативтік және әдістемелік материалдар; 2. Кәсіпорын мен учаскенің техникалық даму перспективалары; 3. Учаскенің өніміне қойылатын техникалық талаптар, оны өндіру технологиясы; 4. Учаскені жабдықтау және оны техникалық пайдалану ережелері; 5. Техникалық-экономикалық және ағымдағы өндірістік жоспарлаудың тәртібі мен әдістері; 6.Учаскенің өндірістік-шаруашылық қызметінің нысандары мен әдістері; 7.Еңбекақы төлеу жөніндегі қолданыстағы ережелер және материалдық ынталандыру нысандары; 8. Ұқсас өнімді өндіру саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе; Экономика, еңбекті ұйымдастыру, Өндіріс және басқару негіздері; 9.Еңбек заңнамасының негіздері; Еңбекті қорғау ережелері мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Стресске төзімділік Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Жауапкершілік Кәсіби міндеттерді қолдану арқылы дербес шешу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі учаске шебері
	6	Магистральдық құбырды пайдалану жөніндегі топтың басшысы
	3	Магистральдық құбырлар операторы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

21. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қазақ мұнай және газ институты» АҚ

Жоба жетекшісі:

Матаев Ж.Ш.

Орындаушылар:

Баймаганбетова Г.К., +7 (717) 255 09 98,

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

24. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2023 ж.

26. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2026 ж.